

Sv. Dagbladet 2/6 1904

Automobilerna i Stockholm.

Det börjar bli »kontinentalt» på våra gator.

Automobilerna, hvilka redan länge tryckt sin prägel på gatulifvet i utlandets stora metropoler, hålla för närvarande på att långsamt, men säkert eröfra äfven den vackra Mälardrottningen. I vimlet på våra gator iro automobilerna ej längre några sällsynta gäster. Vi ha pustande lastvagnar, stora vidunder, som rusa fram med väldiga varupackor, lådor och fat, och vi ha eleganta tonneau'er, som på sina gummihjul ila fram på våra trafikleder, sirligt väjande för alla hinder. Ja, än mer: vi ha sedan ett år tillbaka en egen automobilklubb, vi ha haft en egen automobilutställning och om ett fåtal dagar få vi vår första automobiltäflan.

Det var närmast med anledning af densamma vi i går kväll i Idrottsparken hade ett samtal med Svenska automobilklubbens sekreterare, hr Adolf Östberg.

— Det är först med inbrottet af innevarande århundrade, som vi här i Stockholm fått några automobiler — förklarade han. Pellerin hade väl ett par år förut haft en reklamvagn, men det var ju ett enstaka fall. År 1898 fick jag till min affär en elektrisk automobil, hvilken inköptes af markisen af Anglesea, »engelsmannen med diamanterna», som under Pressens vecka väckte stort uppseende här i Stockholm. När han efter att ha tillbragt flera månader häruppe på våren reste till Paris, tog han sin vagn med sig.

Vid sekelskiftet räknade Stockholm knappast mer än fyra, fem automobiler, uteslutande små vagnar. Men här och där började emellertid tecken till ett vaknande intresse att märkas, och så tillkom automobilutställningen härstädes förliden vår, hvilken hade till uppgift att sätta stockholmarna i tillfälle att se och lära känna vårt modernaste trafikmedel. På initiativ af grefve Clarence von Rosen stiftades samtidigt Svenska automobilklubben för att ta hand om det nyväckta intresset.

Klubbens ändamål är att inom Sverige verka för motorfordons och motorbåtars användande samt för sammanslutning mellan ägare af dylika och andra härför intresserade personer. Till detta ändamål har klubben satt på sitt program att arbeta för erhållande af ett för hela landet gemensamt reglemente för körning med motorvagnar och motorcyklar, hvilket, på samma gång det skyddar andra vägfaran- des intressen, ej lägger hinder i vägen för motorfordons rationella bruk. En annan af klubbens uppgifter, på hvilken vi satt synnerlig vikt, är att hos automobil- ägarne inpränta betydelsen och plikten af en gent emot allmänheten hänsynsfull användning af motorfordon och att beifra vårdslös framfart med dylika på gator och vägar. Vi sätta, som sagdt, stor vikt vid denna punkt, ty det gäller för oss att vinna allmänhetens förtroende. Jag tror ej heller, att man kan framställa grundade klagomål öfver det sätt, hvarpå automobil- ägare och förare hittills framfört sina åk- don på Stockholms gator.

Klubben räknar för närvarande ett 80- tal medlemmar.

— Hur många automobiler finnas nu i Stockholm?

— Ett trettiotal, däraf 8 lastvagnar. De öfriga äro personvagnar, afsedda för

De svinga är personvagnar, älskade för nytta och nöje.

— Hvilken typ har erfarenheten visat vara den lämpligaste för våra terrängförhållanden?

— Lämpligast torde tonneau-vagnar och tvåsitsiga s. k. oldsmobiles vara. Våra vägar äro smalare än flerstädes i utlandet, och detta gör, att vi måste använda vagnar med mindre bredd och mindre hastighet.

Under samtalets gång återkommo vi till frågan om allmänheten och det nya transportmedlet:

— Det torde vara på tiden, förklarade hr Östberg, att stockholmarne börjar tänka på, att deras stad håller på att utvecklas till en storstad. Det idylliska lugnet på våra gator har snart försvunnit. Under det tiotal år, jag här i Stockholm åkt velociped och motor, har jag märkt, i hvilken häpnadsväckande fart körtrafiken ökats. Och ännu lifvigare tenderar den att bli. Stockholmarne blifva nödsakade att följa med utvecklingen och lära sig se upp. En god öfning i konsten att ha ögon och alla sinnen öppna blir säkerligen den elektriska spårvägsdriften.

En svårighet, som förnimmes nu för automobilägaren liksom på sin tid för velocipedisten, är de skygga landthästarna. Klubben har för sina medlemmar framhållit nödvändigheten af att iakttaga största försiktighet. När en häst visar tecken till skygghet bör bilisten genast stanna och stiga af och, om möjligt, gå fram till hästen, tala lugnande till honom och sedan vid betslet föra honom förbi vagnen. Allt beror härvidlag på att djuret vänjes vid de besynnerliga vagnarna. Önskligt vore att ägare till skygga hästar vände sig till automobilklubbens sekreterare. Vi skulle då kunna använda en stund till att vänja hästen vid åsynen af en automobil i rörelse. Sedan bekantskapen bara är gjord, kommer förhållandet att bli detsamma som mellan hästar och velocipeder. Det finnes numera knappast en bondhäst, som skyggar inför en cyklist.

Samtalet flöt öfver på den stundande täfningen "Mälaren—Hjelmaren rundt", för hvars bana och bestämmelser vi förut redogjort.

— Efter att döma af uttalanden i en del landsortstidningar, synes den uppfattningen råda i landsorten, att det blir en hastighetstävling à la Paris—Madrid. Intet misstag är större. Jag ber att på det kraftigaste få betona, att det ej alls är fråga om något dylikt. Täfningen gäller endast att pröfva maskinernas tillförlitlighet, och vid hastigheten, som är bestämd till mellan 15 km. och högst 30 km. i timmen, fästes intet afseende. En vagn, som gör en fart af 15 km. kan således mycket väl hemföra ett första pris, under det att en automobil med 30 km. fart i timmen blir utan hvarje pris. Att märka är också att en täflande vagn utan olägenhet kan stanna inför en skyggande häst, då vid ett dylikt uppehåll ej någon anmärkning göres. För öfrigt är täfningen eller öfningen — hvad man nu må kalla den för — förlagd till sådana tider, då trafiken är minst på våra landsvägar. Den börjar nämligen kl. 5 på en söndagsmorgon och beräknas vara slut vid 5 å 6-tiden på måndagseftermiddagen.

Vid framkomsten till Idrottsparken förrättas tvenne intressanta slutprof. Dels gäller det för hvarje täflande att åka upp för den branta källbacken och dels att bromsa under forcerad fart.

— Ni är alltså öfvertygad om att den första svenska automobiltäfningen skall aflöpa lyckligt och utan störande intermeson?

— Ja, fullt och fast.

Ske alltså!

Partout.